

Bakalářská práce Adama Macha

Pohyb kamery v prostoru snímané scény

aneb

Když pohyb vypráví

Téma, které si Adam Mach vybral pro závěrečnou práci bakalářského stupně studia katedry kamery je oblastí velmi málo popsanou i popsatelem, ač používánou tak, jako by se jednalo o samozřejmost dýchání konvenčně fungující živé bytosti. Až na pár výjimek se ale teorií pohybu kamery nebo jak Adam používá převzatý termín – pohyb rámu obrazu – příliš mnoho teoretiků nezabývá a přístup k jeho ideové analýze je tak plně v rozvaze citu a míry zkušeností nebo tvůrčí kreativity. Adam se ve své práci zabývá pouze oblastí filmu hraného a nikoliv dokumentárního, čímž vytkl jasné hranice k tomu, co je pojmem pohyb rámu obrazu míněno z hlediska koncepční stavby dramaturgie dynamiky obrazu a jejího působení.

Práce je postavena zejména na dvou, do sebe se volně prolínajících poloh – teoretické a analytické, ve které jsou popsány a zkoumány z pozice kameramana ukázky z filmů, jejichž pohybová složka obrazu má dramaturgické nebo „jen“ formální aspekty.

Proporčně největší a obsahově nejkomplexnější jsou rozборы ukávek tvorby Bély Tarra, Benedeka Fliegaufa, Gaspara Noé a Michela Snow. Na příkladech konkrétních obrazových řešení a k nim příslušejících časových os vybraných záběrů Adam Mach dokládá tvůrčí přístup jednotlivých režijních koncepcí. Dokládá tím tak mimo jiné i vztah k řešení obrazu z pozice rukopisu režiséra, ale i kameramana jako spolutvůrce dramaturgie filmového vyprávění.

Uvedené jsou také příklady filmů, kdy pohyb kamery není cílem filmu, ale úsilím o absolutní sugestivnost vyprávění příběhu, jako je například Birdman režiséra Iñárritu, Gravitace režiséra Cuaróna, kdy kameramanem byl v obou případech Emanuel Lubezki.

Šestimínutový záběr závěru Tarkovského filmu Oběť je v současné době již klasikou. Planina s hořícím domem a pohybujícími se figurami je bezprecedentní ukázkou mistrovství spolupráce kameramana Svena Nikvista s režisérem. Vnitrozáběrová montáž postupného odkrývání a skrývání dramatu několika postav je „v podstatě jen“ přesně dávkované panorámováním po krajině v přesném časovém režimu s perfektním aranžmá herecké akce.

Adam Mach se pokusil formulovat to, co je částečně dílo intuice, ambice i koncepce. Tvůrčí přístup k pohybu kamery a druhu pohybu kamery je autorský a je ovlivněn mnoha faktory, nejen uměleckými, ale třeba také ekonomickými. Vztah každého jednotlivého tvůrce k otázce pohybu kamery – rámu obrazu – je individuální. Ať se jedná o použití náročné speciální pohybové techniky nebo „jen kamery ruční“.

Adam Mach je student s výbornými lidskými i profesionálně pracovními vlastnostmi. Filmy, na jejichž realizaci se podílel nebo je natáčel sám jako oborová cvičení, pokaždé patřily k tomu nejlepšímu, co

na katedře kamery v poslední době vzniklo. To, že se pokusil formulovat obtížně definovatelné téma pohybu kamery jen dokládá, že jeho úsilí o hledání vlastní profesní identity je odpovědné.

Bakalářskou práci Adama Macha doporučuji přijmout k obhajobě.

Navrhuji klasifikovat : A

prof. Mgr. Jaroslav Brabec

12.9. 2017